

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 1 3 3 A 1 0 1 1 2

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Ponedeljek, 3. februar 2014 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Ivan Sivec: JUTRI BOM UMRL (odlomek)

OČKA

»Prekleti mulc, s teboj so pa res bile že od malega same težave! Vzamem te s seboj, ti vse plačam, ti pa mi takole izkazuješ hvaležnost!« Poskušal ga je udariti še enkrat, pa se mu je spretno izmaknil.

»Vse vem, vse vem! Če bi se še naprej družil z Jako, bi ga čisto pokvaril! O, prekleti mulc!«

Upal je, da bo burja kmalu mimo, zato je raje molčal.

»Vedno si bil pravo Jakovo nasprotje, pravi hudiček v človeški podobi. Kako pametno sem naredil, da te nisem vzel s seboj v svet!«

To ga je močno zbolelo. To mu je še vedno najmočnejše telo v podzavesti.

»Takole se bomo zmenili! S teboj nočem imeti prav ničesar več. Tu imaš denar za avtobus in s prvim jutranjim avtobusom mi izgini v Ljubljano. Razumeš, izgini! V Ljubljani pa tisti tvoji ljubljene mamiči povej, da dobro vem, da se je s tistim Tonetom zapletla že veliko pred menoj. O, misliš, da ne vem?! Kdo ve, če si sploh moj?! Po tvojem vedenju sodeč bi prej rekel, da si od tistega tišlarja. No, zdaj si pa vse zvedel! Res bi bil srečen, če te ne bi nikoli več v življenju videl!«

Očkove besede so ga zadele naravnost v srce. O tistem glede Toneta je dobro vedel, da je laž, navadna laž, saj je bila mami dolgo časa sama, obupno sama. Očka mu je to rekel samo zato, ker je hotel pred Alenko oprati svojo čast. A huje od tega je bilo, da ga je imel za najslabšega na svetu.

»V šoli sem bil pa vseeno boljši od Jake,« je dejal izzivalno. Čutil je, da proti njemu nista samo očka in gospa Alenka, temveč tudi Jaka.

»Hm, revček!« je pljunil oče predenj, kot pred najslabšega neznanca. »Zdaj bi se rad celo postavljaj z učnim uspehom!«

»Jaka je bil dober, jaz pa prav dober! Če bi bil ti res kakšen pravi, dobri očka, bi meni tudi podaril toliko denarja kot njemu!«

Očka je skočil k njemu, ga zgrabil za lase ter mu pritisnil glavo ob zid.

Tisti hip pa ...

Iz njega je izbruhnilo toliko jeze in gneva, ki sta se nabirala v njem vsa ta leta, da ju ni mogel več krotiti. V njem pa se je tudi prebudil samoohranitveni nagon. Ne, ne bo ga žalil, ne bo ga dajal v nič, ne bo ga poniževal, pa čeprav je stokrat njegov očka! Ne bo, in pika!

tišlar – pog. mizar

(Vir: Ivan Sivec: Jutri bom umrl. Kamnik: Založba ICO, 2007. 94–95.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite problem v odlomku: Kakšen odnos ima oče do sina? Kaj mu očita? Kako se stopnjuje sinovo odzivanje? Citirajte poved, ki izraža njegovo odločitev, da se postavi zase.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o dogajanju v odlomku. Ob primeru iz življenja presodite, kako družinske razmere vplivajo na odraščanje.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Klemen Pisk: DOBRO JUTRO, OČE FELIKS (odlomek)

Hudo mi je bilo, ko sem izvedel, da te je Cita zapustila. Čeprav je moja hči, sem bil na tvoji strani, saj vem, da si dober človek, moja Cita pa je še mlada in nerazsodna. Tisti dan, ko si odšel, ni bil obsijan s soncem. Sedeli smo pri kosilu, vsi so pljuvali po tebi, žena je bila najglasnejša, Danica je vedela povedati veliko slabega o tebi, sinovi so zasmehovali tvojo občutljivo in nepraktično pesniško naravo, Cita je hladno rekla, da je njena odločitev dokončna in da je ravnala prav, le jaz sem molčal in si mislil svoje. Tudi jaz sem te večkrat opazoval, kot si ti mene – in tedaj sem spoznal, da si pošten fant z resnimi nameni. Mnogokrat opazujem današnjo družbo in mladi svet in si mislim, kako so se stvari spremenile. Ljudje nimajo več nobene odgovornosti, brezciljno tekajo od enega partnerja do drugega v želji, da bi našli srečo, toda sreča je jalova in se vedno sesuje. Nič več se ne rojeva toliko otrok kot nekoč, Slovenci izumiramo, ker smo postali veliki egoisti. Jaz ne bom nikoli razumel mladih in mladi ne bodo razumeli mene – ti si seveda izjema. Želim si, da bi moja hči ta egoizem prerasla in spoznala človeka, ki bi ti bil podoben. Če bi jo ljubil pol toliko, kot si jo ti, bi vedel, da je v pravih rokah. Neskončno si jo ljubil, moj dragi sin, le ona ni bila sposobna dojeti tvoje velike ljubezni, ker je še mlada. To je njeno edino opravičilo. A tudi jaz sem starejši od svoje žene za prav toliko let kot ti od Cite. Nekoč to ni bilo tako očitno, a zdaj se to opazi, kajti jaz sem že nekoliko betežen, moja žena pa je še vitalna in zato toliko bolj nergava.

Ne ženi si k srcu, če nimaš ročnih spretnosti. Si pa zato uspešen na drugih področjih. Kaj bi jaz dal, da bi imel v sebi takšno modrost! Poglej, nismo vsi rojeni za vsakršno delo. Za razliko od moje hčerke Cite jaz tvoje delo iskreno spoštujem, čeprav, moram priznati, nisem prav dobro razumel tvojih pesmi, ko sem jih naskrivaj prebiral, medtem ko sta bila vidva na Poljskem. Žal mi je, ker sta se toliko prepirala, a kot sem izvedel, si imel ti veliko potrpljenja z njenim muhastim značajem. Ko si že omenjal moje odrekanje, naj ti povem, da sem rade volje dal Citi tistih 50 000 tolarjev za na pot, čeprav z ženo zaradi tega nisva mogla na dopust. Le zakaj ne bi privoščil svojim otrokom tega veselja, še posebej najmlajši hčerki, ki jo imam od vseh najraje.

Moj dragi sin, zelo bi me veselilo dopisovanje s tabo, a še raje bi se pogovoril osebno. Oglasi se spet kaj pri meni, da bova odšla na vikend na Mlako nad Lušo in si tam zaupala svoje misli in občutke.

Lepo te pozdravlja tvoj nesojeni tast, oče Feliks.

(Vir: Klemen Pisk: Pihalec. Ljubljana: Nova revija, 2007. 52–53.)

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvo odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran